

Časopis s podobami za slovensko mladino.

S prilogo „Angeļjček“

Štev. 4.

V Ljubljani, 1. aprila 1902.

Leto XXXII.

Povest o škrtatu.

Ko večer na zemljo črno
Dahne sapico,
Takrat v gozdu vstane škratec
Z rdečo kapico.

Pa prešteva zlate svetle,
Drzno se smeji,
Lunici srebrni s smehom
Pravi, govori:

„Ej, četudi po telesu
Majhen škratec sem,
Po rumenih vendar zlatih
Jaz bogatec sem.

Eh, če kdo mi pride v goro,
Da bi zlate vzel —
Kar zavijem v noči vrat mu,
Vržem ga v pekèl!“

Pa zjezi se v koči poleg
Stari stric Tomaž:
„Aj, počakaj, spaka mala,
Ti me ne poznaš!“

Prej poškropil lesko mlado
S sveto je vodo,
Pa odmakne tiho duri —
Hajd na škrate ž njo!

Pa pretepel tam je škrate,
Vzel mu kapico,
Da preplašen je zajokal
Z nočno sapico.

Cvetko Slavin.

Ljubezen in sovraštvo.

(Povest. — Piše Josip Bekš.)

VIII.

Brtoncelj je izročil gospodarstvo za čas svoje odsotnosti najzanesljivejšemu hlapcu Jožetu. Kovaček je odložil dreto, popihal prah s črevljarske mizice, ter jo postavil na peč. Tine je pa poklical k bolni materi Možgančkarjevo Meto, da bi ji stregla.

„Le dobro jim postreži in pazi nanje. Ti že povrnem“, ji je zabičaval.

„Brez skrbi bodi; če do zdaj niso umrli, tačas tudi ne bodo.“

Skrivaj, da ni zapazila mati, je vzel iz miznice njeno sliko ter jo spravil. Ko je bila njegova mati še zdrava in šla nekoč z njim v mesto na semenj, jo je poprosil Tine, naj se dasta slikati, češ: nobenega spomina ne bom imel, ko mi umrjete. Gotovo se mati, ki je ljubila Tineta, ni mogla braniti srčni želji sinovi. A zdaj? Kdo mu je bil porok, da jo najde ob povratku še živo? Da ji more stisniti z nasmehom roko, da ji more šepetniti v tihi sreči: „Mati, rešeni ste!“ Kdo mu je porok?

„Mati, ostanite vsaj taki, kot ste, ali pa se pozdravite popolnoma, le umreti mi ne smete!“ ji je vroče govoril ob slovesu. Hudo mu je bilo. Z levico si je otiral solze, ki so mu polzele po licu, z desnico pa je pobožal velo lice materino.

„Mislim, da te še pričakam! Tine, pazi nase, da se kaj hudega ne pripeti. Pa oni-le molek vzemi s seboj; svetinjica je bila blagoslovljena v Rimu od samega svetega očeta. Moli rad, pa spomni se tudi čez dan večkrat svoje matere, ki komaj pričakuje, da se ji skoro povrneš v ljubeče naročje!“

In stisnil ji je roko in šel. Po srečo ali nesrečo — kdo ve?

* * *

„Počasi, Tine, počasi! Glej ga glej, fanta! Od Iglíčarja se nič ne posloviš? Daj no vsaj roko, kako si čuden“, tako je upil pod otovorjenim bremenom Iglíčar in se opiral na težko okovano palico.

„Pa pojdeva skupaj, oče — do Brtonclja skupaj“, odvrne Tine, vzdramljen v svojem razmišljanju.

„Samo do Brtonclja? Kaj meniš, da naprej ne znam? Da naprej ne morem? Kdo ve, na konec sveta, če je treba. Ej Tine, da bi gledal ti tiste kraje, ki jih je že videl Iglíčar.“

„Kaj pa na pot si kaj vzel seboj? Denarja — težko!“

„I nekaj obleke imam pa par klobas — to je moja popotnica. Denarja ne potrebujem, saj bodo zame skrbeli stric!“

„Tudi to še! Glej spaka, pa je res dober ta Brtoncelj. Nà, tole vzemi pa vseeno od Iglíčarja. Imel sem te vedno rad! Meni ne manjka — jaz nisem tako zapuščen. Kadar boš v stiski, ti bo prav prišlo.“ In stisnil mu je v pest nekaj papirnatega.

„I, saj bi ne bilo treba, oče, stric — — —“

„Le vzemi, pa tiho bodi! Vedno si bil pošten dečko, pa mater imaš rad; Bog nikoli ne zapusti tacega človeka.“

„Bog vam povrni, oče! Pa zakaj ste mi dali? Ali mislite, da bom pri stricu stradal?“

„Nič ne rečem. — Pa včasih že tako pride, da človek potrebuje, ko nima“, odgovori Igljčar ter pogleda Tinetu v oči. — Pred Brtoncljevo hišo je stalo mnogo ljudij, ki so radovedno zijali, kdaj se prikaže Brtoncelj. Jože je že zapregel konjiča, iskrega in čilega, pred lep voziček, ter čakal na odhod.

„Vidite oče, me že pričakujejo. Z Bogom, pa se oglasite večkrat kaj pri moji materi“, reče Tine Igljčarju ter mu v slovo stisne roko.

„Ne vem, kako bo šlo. — Sicer pa Bog s teboj, kakor je s starim Igljčarjem.“

„Le brž, le brž — kaj bi čenčal! Moral bi biti prvi, pa je zadnji. Saj pravim, mladina je, da se Bogu usmili“, klical je Kovaček Tineta, pre-mišljujočega zadnje besede Igljčarjeve „— kakor je vedno s starim Igljčarjem“ —

Med tem prisope tudi Brtoncelj s kovčegom, in vsi trije sedejo v voz.

Ljudje so vpili za odhajajočimi in jim klicali pozdrav. Marsikateri Brtoncljev dolžnik pa je na tihem želel in sklepal roke, da bi mari trdi skopuh ostal kod drugej.

Jerovčev Štefan pa se je zmisлил na tovariša Tineta, ki je bil enake starosti ter vzdihnil: „Zdi se mi, da se je zapisal vragu. Kaj se hoče? Revščina pa bolezen — —“

Igljčar je korakal nekako zamišljen svojo pot, sicer vedro čelo je potegnili v globoke gube ter godrnjal sam s seboj.

„Škoda fanta! Jaz temu Brtonclju čisto nič ne zaupam. Hudnik vedi, da ga je tako hitro pregovoril. Nič prida!“ (Dalje prih.)

Najlepša pomlad.

Po logih se ptice

Zglašujejo

In pomlad zeleno

Vprašujejo:

„Ej prišla si zopet nazaj, nazaj?“

Bog srečo ti daj!

Po solncu se rože

Ozirajo,

Očesca zaspana

Odpirajo:

„Ej solncece zlato, ej pošlji nam zdaj

En ljub nasmehljaj!“

I v srca ti žarki

Se vsipajo,

Da žilice drobne

Utripajo:

A vanje razliva najslajšo radost

Nedolžna mladost.

M. Posavska.

Jasni in temni dnevi.

(Povest v pismih. — Spisal Angelar Zdénčan.)

IX.

Bistrica, dné 21. kimovca 1885.

Ljuba mati!

Hitim Vam takoj pisati, ker sem tako vesela. Zakaj? me radovedni vprašate. Vse Vam dopovem. Mnogo Vam imam napisati. Vašega pisma, v katerem me opozarjate na pokorščino in izpolnjevanje četrte božje zapovedi, sem bila prav vesela. Jaz upam, da sem to dolžnost doslej vedno izpolnjevala in jo hočem tudi še nadalje. Užali me pa, če kaj huodega slišim od doma. Vendar se hočem po Vaši želji ravnati in ničesar več ne bom pisala žalostnega. Vse hočem junaško sama nositi. Ravno na praznik Marijinega vnebovzjetja so v cerkvi gospod dekan pridigali, kako je imela Marija žalostne in vesele dni v življenju. Žalosten je bil zanjo veliki petek; vesel pa dan vnebovzjetja. Tako je tudi v našem življenju: vrsté se jasni in temni dnevi, žali in veseli...

Žalosten dan je bil za vse Bistričane oni strašni dan požara. Tudi jaz sem bila vsa prestrašena. Teto je tako treslo, da ležé bolni; jaz jim pa lepo strežem. Pravijo, da jim najbolje zrahljam posteljo in skuham najboljšo juho. Zato sem dobila 3 gld. v dar in lepe uhané. To je bil zame vesel dan. Premišljevala sem, komu naj pošljem denar: ali Vam ali Janezku v Ljubljano. K sreči so prišli teto obiskat gospod Janez, ki so za župnika blizu Vas. Vprašali so me, kaj počne brat v Ljubljani, in če ga že kaj podpiram? Jaz sem zardela sramote in rekla, da nimam še nič. Nisem se namreč domislila teh treh goldinarjev. Pa so mi gospod dali še 2 gld., naj ju pošljem bratu. Tako sem si mislila, da ravnam po božji volji, če vse pošljem v Ljubljano. Ves dan in pozno v noč sem se veselila in premišljevala, kako bo Janezek vesel, ko dobi od mene vprvič 5 gld. Pa bo moral tudi priden biti, sem si mislila. Lepo sem sestavila pismo in je pisala v tuje mesto. To je bil zame spet jasen, vesel dan.

Zdaj nestrpno pričakujem odgovora od brata. Saj zna že tako lepo pisati. Pa kaj ne bi, saj je že v šolah. Pa velik mora biti, velik. O počitnicah *mu recite, naj me pride obiskat. Tudi teta bi ga radi videli. In jaz sem mu tudi tako pisala in ga povabila. To bo vesel dan, ko bom imela brata, ki bo enkrat gospod. Pa tako dobro se uči, kakor vsi pripovedujejo. Saj se še tista naša dekla Ivanka vedno baha s svojim bratom, ki se uči za profesorja. Kaj bi se jaz ne, ko se pa moj brat uči za gospoda!*

Včeraj mi je pisala tudi prijateljica Anica. Pravi, da ste Vi prepovedali pisati še kedaj o očetu. Zdaj bom samo zanje molila, ker ne smem nič več o njih niti zvedeti, niti vprašati. Jaz hočem ubogati. Gotovo mi pa dovolite,

da še včasih pišem Anici. Bila je moja najboljša prijateljica in je še. No, sedaj se je preselila v Ravne, v bloško faro. Zdaj tako in tako ne bo nič več od doma pisala. Kaj ne, da jo smem še imeti rada in ji še kedaj pisati?

Prosim odgovora! Iskren pozdrav Vam sporoča

hvaležna hči
Mimica Dobravec.

X.

Ljubljana, 1. listopada 1885.

Ljuba sestrice!

S čudnimi čuvstvi Ti pišem to pismo: vsakokrat mi je bilo lažje pri srcu, kakor danes. In zakaj tako? Dvojno čuvstvo mi preveva danes srce: hvaležnost in, skoraj bi rekel, sramota. Sram me je, da Ti moram biti v nadlego, Tebi, ki si še sama ne moreš pomagati; a tudi hvaležen sem Tebi in nebesom. Bogu, da mi je dal tako blago sestrico, Tebi, ki si mi poslala prvo, a veliko darilo. Za sedaj se Ti zanje samo srčno zahvaljujem, upam pa, da bo prišel čas, ko Ti pokažem tudi dejanjsko svojo ljubezen.

Mnogo Ti imam pisati. Srečen sem, saj veš, da sem v Alojzijevišču. Ta tihi dom je kakor nalašč za mojo naravo. Sedaj ne bom več prizadel toliko troškov ljubi materi. Knjige in obleka, pa sem dober. Želim, da bi bila tudi Ti, mila sestrice, vedno tako srečna in zadovoljna. Pa kaj bi želel, saj diha sreča in zadovoljnost iz vsake vrstice Tvojega pisma.

Toda ne smem Ti ničesar prikrivati, zlasti Tebi ne — svoji najmlajši — dobrotnici!

Jutri obhajamo spomin vseh mrtvih, in glej, jaz bi bil skoraj med temi. To je bil tudi vzrok, da si morala tako dolgo čakati mojega odgovora. Pa nikar se ne ustraši, sedaj je spet vse dobro. Zbolel sem bil, in kakor je dejal zdravnik, nevarno zbolel. Začetkom šolskega leta je bil tukaj vedni dež in jutra prav hladna. Jaz nisem nase pazil. Toda neko noč mi začne v glavi šumeti, po udih me mraziti, in če sem hotel vstati, jelo se mi je v glavi vrteti in slabosti so me obhajale. Tako sem ležal tri tedne. Pa, hvala Bogu, sedaj sem toliko okreval, da Ti lahko pišem. Domov sem že tudi sporočil. Torej zahvali tudi Ti prav iz srca Boga!

Tvojemu povabilu bom rad ustregel, in Te obiskal prihodnje počitnice, če se prej ne vidiwa. Saj nam gospod učenik v šoli vedno ponavljajo tiste besede pesnikove: Ta ni možak, ta ni za rabo, ki tujih videl ni ljudi. No, jaz hočem videti vsaj domače, zlasti Tebe. Prav gotovo se torej vidiwa v Bistrici, katero Ti tako hvališ. Bom videl, če znaš že kočevski jezik.

Drugače je vse dobro. V šoli mi gre vse prav lahko od rok. Od doma prihajajo redko pisma, a vsa so žalostna, saj veš, zakaj. Moliva za očeta! Piši mi še večkrat kaj. Pisati znaš že prav lepo.

Pozdrav Tebi in teti.

Tvoj brat
Janez Dobravec.

XI.

Bistrica, dne 10. prosinca 1886.

Draga moja prijateljica!

Oh, da bi mogla vse svoje gorje potožiti in položiti v to pismo! Utehe in zdravila žalostni duši iščem pri Tebi — svoji najboljši prijateljici. In kaj se je tacega zgodilo, me gotovo vprašuješ. Vedi torej vse, morda mi bo potem lažje pri srcu.

Spominjaš se še, da sem Te prosila, da pustiva očeta mojega v miru in da samo moliva zanje. Gotovo si me uslišala in tako tudi ukrenila. Danes ponavljam iz dna srca isto prošnjo; moli za mojega očeta, ker so — mrtvi.

In kako naglo je vse to prišlo!

Veš, moj rajni oče so bili zadnje čase prav dobri. Nič več niso hodili v gostilno in tudi igrali niso. Mati jih niso mogli prehvaliti. Na sv. Lucije dan, veš, je vsakoletni semenj v Logatcu. Tudi oče so gnali tja zadnji par volov. Mraz je bil tako hud, da je vse škripalo. Kupčija — pravijo — je bila dobra, in oče so vole zlahka prodali. Pa pride spet tisti Megla, — saj ga poznaš — in spelje očeta v gostilno. Začeli so spet igrati in zaigrali ves skupiček...

Tedaj so uvideli, kaj so storili. Vržejo tiste nesrečne karte igravcem v obraz in drvé jezni iz gostilne proti domu. Pazili niso, kod stopajo. Blizu doma je Šumnik — saj veš, tisti potoček, ki teče tudi blizu vaše hiše. In, nesreča je hotela, da je očetu noga izpodrsnila na bregu Šumnika. Padli so proti potoku in se grozno pobili na glavi. K sreči je bil Šumnik zamrznjen, sicer bi bili utonili. Pozni sejmarji so jih dobili in spravili v domačo hišo. To je bila žalost in strašni trenutki. Umrli niso sicer precej, a bolehal čimdalje huje. In o sv. Treh kraljih smo jih zakopali...

A eno tolažbo imam ob tej bridki nesreči: Oče so se lepo spravili z Bogom in umrli udani v božjo voljo. Vsaki dan so jih obiskali naš gospod župnik in dvakrat so jih prevedeli. Kako so se pa tudi izpremenili! Mater so prosili odpuščanja in še celo nas otroke, da, še celo mene. Jaz nisem mogla joku govoriti. Bila sem namreč tudi jaz pri smrti. Mati so pisali pome o Božiču. O novem letu sva šli s teto domov. Prej nisva mogli radi obilega posla v praznikih. Oh, kako sem jim stregla! Kako rada bi jaz umrla, če bi bilo mogoče! Tudi Janezek iz Ljubljane je prišel. Prvikrat sem ga videla, odkar je v šolah. Tako lepo se obnaša in rad moli. Upam, da bo vseeno mogel študirati, čeprav so oče umrli. Starejši brat je prevzel gospodarstvo. Pred dvema dnevoma sva se vrnili s teto v Bistrico. Moli za očeta, še enkrat Te prosim!

Piši kaj kmalu in potolaži

svojo žalostno
Mimico Dobravec.

Golgotski križ.

(Zgodovinska črtica. — Sestavil A. Zdenčan.)

(Konec.)

II.

Usiljuje se nam še vprašanje, kakšen je bil prvotni križ in iz katerega lesa? Oblika križa je nam vsem znana; bila je taka, kakoršni se navadno vidijo križi; po dolgem daljši del, po čez pa krajši del.

Kakor se navadno méni, je bil križ 5 metrov dolg, povprečno deblo pa je merilo 2 $\frac{1}{2}$ metra; težak je moral biti kakih 70 kilogramov.

Kadar so križ delali, so delali navadno male križce po 1-5 pedi dolge in en palec debele.

Težje je vprašanje, iz kakšnega lesa je bil križ narejen? Večina trdi, da je bil križ iz drevja, ki spada med iglavce, iz drevesa, ki se zove pinija. To trdijo zaradi tega, ker se je tako dolgo nestrohnjen ohranil v zemlji. Vendar je nasproti resnično, da imajo stolni kanoniki v Parizu svetinjo sv. križa, ki je iz cedrovega lesa. In tako menijo nekateri, da je bil križ sestavljen iz več vrst lesa, vsaj iz dveh ali treh.

V tem delu naj še ob kratkem spomnimo o žeblih in napisu na križu, obenem s križem so se našli trije žebelji, s katerimi je bil Odrašenik pribit na križ. Če jih je bil več, štiri ali pet, se z gotovostjo ne vé. En žebelj je poslala cesarica Helena svojemu sinu v Carigrad. Nosil ga je na svoji čeladi, ki naj bi ga varovala smrti. Drugi žebelj je porabila cesarica pri brzdi svojega konja; tretjega pa je vrgla — po poročilu sv. Hijeronima — v adrijansko morje, ki je bilo jako viharno in je škodo delalo laški deželi.

Vendar se nam to ne zdi prav verjetno, da bi cesarica zavrgla tako dragocen zaklad; bolj resnična je ona misel, da ga je res na vrvi privezanega spustila v morje, a žebelj so pozneje zopet vèn potegnili.

Tretji žebelj je darovala Helena Rimu. Sedaj ga hranijo Rimljani v cerkvi svetega križa, a manjka mu ost. Pravijo, da je to tisti žebelj, katerega je nosil cesar Konštantin na svoji čeladi; ost je pa v sloveči langobardski kroni.

Pri preč. g. župniku M. P. sem videl ponarejen žebelj, katerega je prinesel s svojega potovanja iz Rima l. 1895. Dolg je blizu 15 cm, ima močno glavo in v obče premer enega palca, ki se pa zožuje v tanjši del. V Rimu delajo popolnoma take, kot je pravi ter se dotikajo z njimi pravega žeblja.

Sedaj še nekaj o železni kroni langobardskih kraljev. Slavní papež Gregor Vélíki je dal langobardski kraljici Teodolindi žebelj in tega je dala vkovati v svojo kraljevsko krono; zato se imenuje železna, dasi ima samo en rob in sicer znotranji rob železen.

S to krono so bili kronani Karol Vélíki, Oton Vélíki, Napoleon I. 1805, in l. 1838. cesar Ferdinand I. avstrijski. Sedaj se hrani v Monci na Milanskem.

En žebelj imajo kanoniki v Parizu. Tega je dobil l. 800 cesar Karol Vélíki od papeža Leona III., ker ga je rešil njegovih sovražnikov. Francoski

kralj Karol Plešec ga je podaril sveto-deniškemu samostanu, in ta samostan ga je dal stolnim kanonikom pariškim, ki ga še sedaj hranijo.

Tako je en žebelj v Rimu, drugi v Parizu, tretji pa v železni kroni v Monci.

Neposredno s križem in z žebli je v zvezi tudi Kristusov napis. Našli so napis obenem s križem in z žebli. Napis sam je obče znan in se glasi: Jezus Nazareški, kralj Judov. Napisano pa je bilo v treh jezikih: v uradnem latinskem, v svetovno-znanem grškem, in v domačem sirsko-kaldejskem.

Tabla je bele barve, pravilen pravokotnik, dolg 36 cm. Pisan je napis z rdečimi črkami, kakor je bilo takrat navadno. Sv. Helena ga je poslala v Rim, v cerkev božjega groba. Tam se še vedno hrani v svinčeni posodi in se le redkokrat odpre.

Leta 1492. so odprli posodico. Od latinske besede „Judaeorum“ sta manjkali dve črki, kateri je zob, časa oglodal in premenil v prah. Drugič so jo odprli l. 1562., in l. 1648. tretjič. Takrat je bila že izbrisana cela beseda „Jezus“. Zadnjikrat so jo odprli l. 1828. Izmej štirih besedi se dve ne moreta več brati; hebrejskega ali bolje sirsko-kaldejskega jezika se nahajajo le še posamezne črke; grškega napisa je samo beseda „Ναζωραϊτης“ (Nazareški) še ohranjena, latinskega pa „Nazarenus“ in prvi dve črki besede „Rex“ (kralj).

III.

Končno naj še dodamo ono lepo legendo o križu, ki je splošno znana pod latinskim imenom „legenda aurea“ (zlata legenda). Glasi se pa tako-le:

Po mnogih stoletjih življenja in bridkega kesanja po izgubljenem raju vlegel se je Adam na smrtno posteljo. Tožno je vzdihoval k Vsernogočnemu in ga prosil zdravja. Usmilil se ga je nebeški Oče in mu poslal v tolažbo nadangela Mihaela. Tega je prosil bolnik, naj mu gre iskat v raj vejico od drevesa življenja. Ta vejica bi ga ozdravila vseh bolečin in mu vlila novo življenje. Tudi tej prošnji je ugodil nebeški poslanec. Odhitel je v raj, ki je na veke zaklenjen človeškemu rodu, odtrgat vejico večno mladega drevesa življenja. Kot dih pomladnega vetra je odhitel, kot misel je hitro prišel z oživljajočo vejico nazaj...

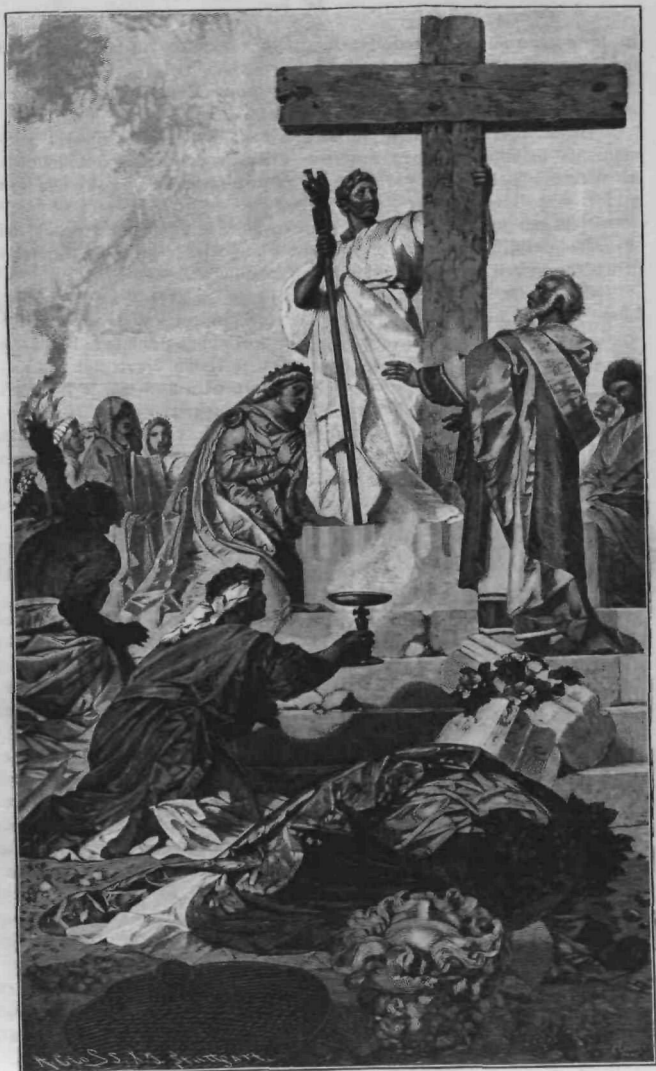
A bilo je že prepozno. Bog je Adamu tačas ugasnil luč življenja. Njegov sin Set ga je pokopal na golgotski višavi. Setu je tudi dal angel vejico in mu rekel: „Usadi to vejico na očetov grob! Kadar bo rodila sad, tedaj bo ozdravljen tvoj mrtvi oče; tedaj bo oživel in živel na vekov veke.

Ni razumel Set pomena teh besedi, a ugodil je ukazu nebeščana.

Vejica pa je rastle in rastle, a sadu ni rodila. Umirali so rodovi, končal je občni potop ljudi in drevje na zemlji, a ni končal drevesa, ki je rastle na golgotski gori.

Stoletja so zatem pretekla. Prišla je doba Salomonovega vladanja. Ta je Bogu zidal sloveče svetišče, ki naj bi bilo večni spomenik zaveze med Bogom in Izraelci. Ker je Salomonu dopadlo drevo na Adamovem grobu, je je dal posekati za tempelj. Toda — čudo — nikamor ni bilo primerno;

za to porabo je bilo predolgo, za drugo prekratko. In tako so morali deblo zavreči.

Porabili so pozneje deblo za brv čez potok Cedron. Tako so hodili ljudje čezenj mnogo, mnogo let.

Do te brvi je dospela tudi kraljica Saba, ko je prišla obiskat Salomona, da bi slišala njegovo modrost. Prišla je do brvi, a čez ni hotela iti, marveč je pokleknila pred ta les in ga pozdravila, rekoč: „Po tem lesu pride rešenje svetu!“

Neki star Jud, ki je slišal to prerokovanje, je vrgel brv v potok, da se ne bi uresničilo Sabino prorokovanje. Mnogo let je ležal les v potoku in Cedronski vali so ga opirali; prihajali in odhajali.

Pozneje so ta les izvlekli iz Cedrona in ga vrgli v kal Bethêzdo, katero vodo je hodil angel plivkat, in je potem prvo vstopivšega ozdravila.

Sovražni Judje so izvlekli iz tega kala drevo in ga porabili za Kristusov križ. Na njem je naš Odrešenik umrl. Takrat je rodilo drevo sad, sad Kristusovega odrešenja, kakor je angel Mihael prorokoval. S tem je bil rešen Adam, in je šel s Kristusom njegov duh v nebesa, kjer bo večno živel. Izpolnilo se je pa tudi prorokovanje kraljice Sabe, ker je res postal križ rešilno znamenje vsega sveta.

Srajca srečnega človeka.

Samostanskemu učencu.

Prosil si me, naj ti napišem povest, povest samo zate, in to prošnjo ti danes izpolnjujem. Samo nekaj te prosim: Ne imej teh vrstic samo v spomin na moža, ki te srčno ljubi, ampak sprejmi jih tudi kot pouk od moža, ki mu je pri srcu tvoja bodočnost.

Bogat si, plemenit, in Bog ti je dal bister razum. Toda veruj mi, mladenič, da nobena teh lastnosti življenja ne osreči — ne izboljša. Srce samo ti more dati sreče, če je ohraniš plemenito in čisto kot doslej. Saj je rekel nekoč pesnik, ki je bil obenem globok mislec:

Le v meni je samem veselja studenec,
Tu vedno mi tekel je vir;
Slepota! jaz znal nisem zanj.

Ti pa zdaj znaš in nikdar ne pozabi. Potem se ti ne bo treba v bolečinah in solzah vsled razočaranj v življenju šele učiti globoke resnice, ki jo smehljaje ta povest uči: srce, ki ničesar ne želi in se ničesar nima bati, je edino srečno.

I.

Sem li to povest čital, ali mi jo je kdo pravil, ali pa se mi je morda sanjala eno onih noči, ko tlači človeka mōra in beži od njega spanec, pa hodi domišljija po najneznanejših potih, tega ne vem več.

Toliko je gotovo, da je živel pred davnim časom v srečni Arabiji kralj Bertold I. Rekli so mu Veliki, — najbrž zato, ker je bil najabotnejši izmed vseh vladarjev svoje rodovine. Njegovo Veličanstvo je blagovolilo biti neprimerljiv in neprekosljiv lenuh, ki je izpolnjeval življenja dolžnosti večinoma široko iztegnjen s pušenjem hašiša. Sužnje so mu odganjale s pihalkami iz marabujovega perja sitne muhe, in sužnji so opevali med donenjem tromb in piščalk v blagoglasnem jeziku njegove države Veličanstva čast:

Maka—kašú, Maka—kašú
Sank—fú, Sank—fú
Širivoi kó—kó...

Pa se je nekoč pripetilo, da je povzročil ta neprestani dolce far niente 1) pri Nj. Veličanstvu čudovito bolezen. Nihče je ni poznal in nje bistva ni mogel raztolmačiti noben domač zdravnik. Pa saj to ni bilo nič čudnega. Lenoba in brezdelnost uničita vse. Stojęča voda se usmradi, nerabljeno železo zarjavi, lenuhu pa otopi razum, zastane srce in duša se mu izpridi.

Ker je bilo s kraljevim zdravjem vedno slabše, nastal je splošen krič po zdravnikih. In kar trumoma je vrelo raznih mazačev na dvor, da prekusijo na kralju svojo umetnost.

Neki nemški zdravnik ponudi kroglic in izjavi, da izpostavi Nj. Veličanstvo življenje največji nevarnosti, če ne raztopi treh teh kroglic v bačvi vode in ne užije vode vsakih sedem let pol čajove žličke. Po njegovi sodbi je ta bolezen strašna migrena, 2) ki se na Nemškem loti vsakega, ki noče delati.

Pa pride mister Hall, promoviran v Oksfordu, in pové, da imenujejo na Angleškem to bolezen s p l e n. 3) Skoté jo Temzine megle, in sinovi belega Albijona se je navadno popolnoma iznebijajo s tem, da si pošljejo kroglo v sence.

Nek pariški zdravnik, ki si je žgal lase, je menil, da bolezen ni nič drugega kot nevarni ennuí 4). Zapisal je Nj. Veličanstvu plese in godbo.

Konečno dojde še neki gališki zdravnik, mož obsežnega znanja in izredne vestnosti. Njegova presoja je menila, da je Nj. Veličanstvo bolno na kronični lenobi, in da v svrhu ozdravljenja ni nikakega drugega sredstva, kakor to, da ga vprežejo v plug in mu odganjajo muhe — mesto z marabujevim perjem — s štirimi korobači. Po njegovem mnenju so namreč najboljše sredstvo zoper strah pred delom — batine, ne pa nazori starega grškega zdravnika Hipokrata.

Kar so zdravniki zapisali, se je izvršilo, razven tega seveda, kar sta svetovala angleški in gališki zdravnik. Njiju mnenje je Nj. Veličanstvo blagovolilo zavreči. Prvo se mu je zdelo namreč vendarle malo prehudo, drugo pa prenerodno.

1) Sladka brezdelnost. — 2) Mučen glavobol. — 3) Nadležna otožnost. — 4) Dolgčas.

In naposled so se jele napravljati za kraljevo zdravje še javne molitve. Po navadi one dežele so si prej obrili možki desno, ženske levo obrv. Je pač menda splošna napaka kristjanov in paganov ta, da se spomnijo Boga šele takrat, ko jih ljudje zapusté in ne morejo več pomagati.

Dalje se je objavil tudi razglas, da dobi službo kraljevega namestnika tisti — bodisi možak ali ženska — ki prinese zdravilo primerno neznaní kraljevi bolezni. A ni bilo nikogar. Dvorni služabniki in uradniki, ki imajo v takih nezgodah navadno dober nos, so jeli zapuščati predsobo umirajočega Bertolda I. in se zbirali v sobi naslednika Bertolda II.

Vse upanje se je bilo že razpršilo, kar se pokaže — kot bi bil padel z neba — majhen možiček v mestu. Jahal je osla brez uhljev. A bil je ta osel hitrejši kot Alborak, Mohamedova kobila. V vreči je imel možiček talmud ¹⁾ in v rokah je držal dežnik iz rudeče volne. Varoval ga je pekočih solnčnih žarkov.

Pred glavnimi vrati palače tujec razjezdi, pove straži, da je židovski zdravnik in se ponudi, da ozdravi kralja. Naglo prihité državni velikaši, čijih plešaste glave so bile izdaleč podobne kupu belih buč, in spodobno sprejmó pomočnika v sili. Za tremi stražaji in v spremstvu vseh velikašev stopi mali žid v kraljevo spalnico. Vsepovsod je bilo mračno. Na vzvišenem, z dragimi perzijskimi preprogami pokritem prostoru je stala postelja iz elenovine, iz zlatá in iz slonove kosti, nad njo se je pa rdečilo nebo iz tirskega škrлата.

Tu je počival na mehkih blazinah umirajoči kralj Bertold I. Stokal je in težko dihal, da je zdrhtavala alabastrova svetilka, ki je motno razsvetljevala sobo. Na glavi je imel svileno ponočno kapo, in povrh še krono, kot je zahteval hišni red. Radi rumenice napihnjenih lic je bila od daleč podobna kraljeva glava kronani buči. Kašmirska odeja je pokrivala zateklo bolnikovo telo, in na najvišji točki trebuha je sedela najljubša mačka Njega Veličanstva. Pazljivo je gledala smrtni boj velikega Bertolda I. in zadovoljno je predla...

II.

Dlje časa kot navadno je držal zdravnik za kraljevo žilo in delal nad njim vsakovrstna čudna znamenja. Naposled vzame močno šilasto orodje in zbode bolnika v glavo. A ta ni pokazal z najmanjšim zgibom, da kaj čuti.

„Glava Vašega Veličanstva je popolnoma prazna!“ reče žid.

Pa zabode orodje v srce, a tudi zdaj ne zgane kralj niti z mazincem.

„Srce Vašega Veličanstva je kamenito!“ izjavi zdravnik.

Hkrati dene žid orodje prav lahno na želodec, a Nj. kraljevo Veličanstvo začne rjoveti, da je šlo bolj skozi ušesa ko glas najvišjih piščali v orgljah. Podboji slonokoščene postelje začnó pokati, prestrašeni stražniki izpusté iz rok orožje, strežaji popadajo na kolena, se dotikajo s čelom tal in vzklikajo: „Allah je velik!“ Mačka Nj. Veličanstva zbeži z zavihanim repom, a velikaši države začutijo, kako se jim ježe neznantni ostanki las, ki so jim krasili teme. Le žid sam ostane miren.

¹⁾ talmud = židovsko sv. pismo.

„Nj. Veličanstvo je mnogo delalo z želodcem!“ reče.

„Modrost sama govori iz tvojih ust“, jekne veliki vezir.

Zdravnik se zatopi v knjigo. V nji so bila z najživahnejšimi barvami naslikana znamenja živalskega kroga. Delal je in delal po nji čudne krožnice in pisal nerazločljive črke. Ko se naveliča, izjavi, da mora Nj. Veličanstvo brez pomoči umreti, če ne dene nase srajce srečnega človeka — a še predno preide zadnji krajec v polno luno.

Dvornikom se je zdelo to sredstvo popolnoma preprosto, in trumoma so zapuščali sobo prihodnjega Bertolda II. Vračali so se v predsobo živega Bertolda I. Sodili so, da se na njegovem čelu zopet utrjuje krona. Tudi vladarja samega je nada kar na novo poživila. In tisti večer je mogel pospraviti tri domače zajce, enega purmana in še nekaj drugih malenkosti. Tako vsaj je poročala posebna večerna izdaja „Državnega glasila“, ki je prinesla vsak dan kot uvodni članek kraljevi jedilni list.

Med tem je židovski zdravnik brez poslôva ostavil palačo in mesto, molil gredé vrste iz Talmuda obrnjen proti gori Sinaj, s katere je upal ugledati obljubljenega Mesijo.

Še tisti večer je sklical veliki vezir državni svét, ki naj bi določil, sme li srajca, ki jo bo obleklo Nj. Veličanstvo, ostati umazana ali se mora oprati, mora li biti vezena ali sme biti iz gladkega blaga, naj bo li široko izrezana ali malo itd. Razprava je postala silno živahna; modri svetovavci so se skregali, psovali s tepci, in morda bi si bili skočili v tiste ostanke lās, kar so jih imeli, da ni prepiračev prekinil neki star minister z vprašanjem, kdo je pravzaprav oni srečni mož, ki bi imel dati srajco, radi katere se gospodje tako zelo razburjajo.

Na to vprašanje mahoma vse zbor utihne. Začudeno se svetovavci spogledajo, in ne pregovorivši besede, drug za drugim zapusté svetovalnico. Nikdo ni pripisoval svoji srajci onih zmožnosti, ki naj bi povzročile tak čudovit učinek.

A veliki vezir je dal na javnem trgu oznanilo vsem srečnim ljudem po mestu, naj pridejo v palačo. Toda nikogar ni bilo. Mesec je rasel in rasel, kakor da bi bil hotel gledati smrtni boj vladarjev v polnem blesku.

Stednjič razglasé oznanilo po vseh mestih, trgih in vaseh cele države. Zastonj! Veliki vezir je imel izgubiti s kraljevo smrtjo tudi svojo čast in dostojanstvo. Zato se napravi sam, da osebno preišče vso deželo in najde čudežno zdravilo. Pa zastonj je hodil po Arabiji od Rdečega morja do Perzijskega zaliva, brezvspešno raztegnil svoja preiskavanja noter gori do divjih gorâ arabske puščave. Srečnega človeka ni našel.

Britko razočaran naposled veliki vezir neha s svojim iskanjem. Domov gredé sede nekega dné truden pod senčno palmo. Kar začne velblod kihati, naznanjaje samum, veter, ki nevarno vleče včasih v puščavi. V daljavi zapazi veliki vezir, kako se bližajo ogromni oblaki prahu in sikajo kot ognjeni jeziki. Prestrašen se zateče v jamo, katero je opazil na griču. Tu najde sivega pastirja, ki ga gostoljubno sprejme in mu ponudi dateljev in vode.

„Česa iščeš v tej puščavi?“ vpraša samotni pastir dostojanstvenika.

„Srečnega človeka, katerega nisem mogel najti na dvoru in v glavnem mestu“, odvrne vezir s trpkim nasmehom.

„Allah je velik!“ reče starček resnobno. Pa položi roko na prsa in dostavi:

„Leopard v puščavi ima, česar nima glavar vernikov v svoji palači!“

„Ti?!“ zavpije veliki vezir začuden in vesel. „Ti si zares srečen?“

„Allah je velik!“ odgovori starček.

„Kako moreš biti v ti luknji srečen?“

„Ker si ne želim ničesar drugega in ker se mi ni treba bati, da bi izgubil to, kar imam.

„Pa kje imaš srečo?“ vpraša vezir. Razumeti ni mogel globoke modrosti starčkovih besedi. „Pa kje imaš srečo?“

„V sebi samem.“

Zmajevaje pogleda vezir starčka, poklekne predenj, ponudi mu vrečo svetlih cekinov in ga prosi, naj mu da svojo srajco.

Smehljaje odpne starček obleko, narejeno iz kože, ki mu je pokrivala prsa in . . . . o kakšno nepričakovano presenečenje, kakšno grozovito razočaranje . . .

Srečni človek je bil — brez srajce!

P. Luis Coloma. — Priredil J. Kovec.

Kuščarica.

Ysa narava se je prebujala. Z novimi koraki se je bližala pomlad. Vedno krepkeje so se upirali solnčni žarki na zemljo. Zvončki so prikazovali svoje nežne glavice izpod snežne odeje. Sneg je izginil kar čez noč, le v kakem odsojnem bregu se je še solzil in razmišljal o dnevih gospodstva.

Tudi trobentice so se jele prikazovati, dasi v nekakem strahu, ni li še prezgodaj, se li morda ne prikrade od kod mrzlostrupeni veter in ne ukonča njih mladega življenja. Toda, ni ga bilo več! Bodisi, da ni hotel več nadlegovati drobnih cvetk, ali pa si ni več upal solncu pred obličje — bežal je, ni ga bilo več.

Celo premrlim raznobarvenim metuljčkom se ni več ljubilo spati zimskega spanja; drug za drugim so zapuščali svoja skrivališča in plavali lahnih kril po jasnem zraku . . .

Bil je četrtek. Visoko je stalo solnce na nebu in niti enega oblčka ni bilo opaziti. Kmet je odhajal prvič s plugom na polje, otroci pa so skakali po travnikih in se veselili. Tam za vasico se je solnčila na stari, sivi skali v mali dolinici mlada, sivozelenkasta kuščarica ter se radovala toplih žarkov. Blagodejno so uplivali na njene otrple ude. Ko bi kdo prišel, tedaj pa — smuk v bližnjo razpoko. Toda kaj bi se bala? Kdo bi bil tako hudoben, da ji ne bi privoščil prijetne mlade solnčne toplote?

Ta dolinica je bila nagajivi vaški otročadi najbolj priljubljena. Saj so tu frfrolali vselej najlepši metuljčki, brzeli najredkejši hrošči in dehtele najlepše cvetice. Tudi ongov Milko je vedel za ta prijazni kraj.

Milko je bil sinček premožne gospe-udove, ki se je bila preselila iz mesta v to tiho vasico pred dvema letoma. Imel je baškar sedem let in je obiskaval dvorazredno vaško šolo. Bil je sicer živ, a ne hudoben. Nestrpnost je hitel danes proti dolinici; saj je ni videl že od lanske jeseni.

V dolini mu je bil znan vsak grm, slednje drevo, celo vsak kámen. Takoj je zapazil solnčečo se kuščarico. Urno izvleče iz žepa nožiček in si vreže v grmu dolgo šibo — pa hajd nad kuščarico! Tihotapsko se priplazi blizu in — švrk! ravno čez glavo brezskrbni revici, ki se ni mogla pravočasno umakniti. Še enkrat pogleda kuščarica v jasne solnčne žarke, trese se, usta ji pordeči kri, zviije se krčevito in pogine.

Nekam tesno je bilo Milku pri srcu, ko je gledal smrtni boj nedolžne stvarce. Žal mu je bilo, da ji je končal mlado življenje. A kar je bilo, je bilo. Skoro solza mu je silila v oči.

Prišla pa mu je rešilna misel, ki mu je za hip utešila očitajočo vest.

Kuščarico nese gospodu učitelju, ki jo dene v špirit in v svrhu pouka uvrsti v naravoslovno zbirko.

Hasan.

Listje in cvetje.

Iz zaklada naših pregovorov.

26. Pomlad in mladost sta enakih lastnost.

Oj, spomlad! Kdo bi te mogel po vrednosti opisati! Najboljši pesniki so te opevali že tolikrat in s toliko navdušenostjo, pa te še niso dovelj proslavili! Še drugi bodo prihajali za njimi in te bodo poveličevali z novim vznosom! In ti, ljuba mladost, nisi manj mikavna, nič manj krasna. Tudi tebe se ne naveliča slaviti navdušenost najboljših pisateljev in pesnikov.

Nikar torej ne pričakuj, mladi čitatelj, da bi mogel jaz na majhnem prostoru rešiti nalogo, katere še niso mogli dovršiti najspretnjši umetniki, namreč po vrednosti opisati prevzvišeni predmet, ki ga izraža naš pregovor. Zato se moram omejiti le na nekatere najvažnejše reči.

Kaj pa je v spomladu tako čarobnega, da nam je tako zelo všeč, in kaj pri mladini tako izrednega, da nam je tako prikupna?

I. Spomlad je čas prenovljenja. Zima je bila takorekoč zamorila vse življenje v naravi, spomlad pa je zopet vzbuja. Mnoge rastline in cvetice vzrastó kar na novo iz semena, druge pa, ki so prezimile, oblečejo novo krasno obleko, novo nežno zelenje, novo pestro cvetje. Ej, kako se ti ponaša mladolična narava v tej divni obleki! O, kolikrat smo jo že videli, pa se nam vendar vsako leto zdí zopet tako nepopisno krasna! — Tudi v mladosti je vse novo. Le polagoma rastó in se krepé dušne in telesne moči. Telo se mora vsega kretanja in delovanja še le privaditi — na novo. Spomin, razum, volja, vse je še kakor nepopisan košček papirja: vse, kar otrok vidi, je — novo; vse, kar sliši, mu je — novo; kar hoče znati, se mora naučiti — na novo; lepotije, katerih smo se odrasli že naveličali, otroka očarajo — na novo; mične pravljice in povesti, ki se nam odraslim zdé že tako vsakdanje, mlado srce kar „požira“ — na novo itd. In kako lepo in mikavno je tudi samo ob sebi to mlado življenje!

II. Hitro in bujno je spomladno življenje. Pogledj na vrt, pogledj na njivo, opazuj log in gozd: kako se hitro vzdigujejo te male bilke, kako se krepko raztezajo mlade vejice in vršički. Zato je pa tudi tako velika škoda, če spomlad ni ugodna: kar je narava zamudila

v spomladi, tega kar ne more nadomestiti po leti ali jeseni. — Urno in krepko se tudi odseda dušno in telesno delo v mladosti; toda če se je zanemaril mlad človek, pozneje težko popravi zamudo. Mlade lenobe navadno ne more več popraviti stara pridnost. Posebej moram še opozoriti na to, da tudi hudobija jako hitro napreduje v mladih letih, ako se ji krepko ne ustavljajo mlače moči. Zato je treba spomladi pridno pleti, napačne izrastke odstranjati, krivine poravnati itd.

III. Vse tako rahlo, nežno je spomladi! Cvet, če se ga le dotakneš, je že zgubil svojo prvotno lepoto; mladi odrastki se tako lahko odmrznejo; že majhna slanica napravi občutno škodo; še spomladni veter ne sme pihati na vsa usta, da kaj ne pokvari. Vendar je nekoliko hladu in zmernega vetra neizogibno potreba, da se utrdi mlado rastlinje, sicer bi se ne moglo ustavljati poletni vročini in hujšim viharjem. V obče se opazuje, da mala škoda se v kratkem poravna; hud mraz in večja uima pa tako uniči mlado rast in nežno cvetje, da poznejši čas je more nič več popraviti spomladne nesreče. Enako je tudi pri človeku v mladosti vse tako rahlo, šibko in občutljivo. Že telesno življenje je treba tako zelo negovati, a omehkuženje mu je zopet tako kvarno. In kako lahko se rani ali celo ugonobiti dušna lepota v tej nežni dobi! Res je, da se manjše napake lažje in hitreje dajo odpraviti v mladosti nego pozneje; a večje hudobije pa lahko tako zelo pokvarijo mlado srce, da se ne dá nikdar več ozdraviti. Oj, bodite čuječi o pravem času!

IV. Nad vse dragoceno pa je vselej lepe spomladi in ljube — nedolžne mladosti!

Nove knjige in listi.

Marjetice. Nabrane nežni mladini. Uredil in založil Alojzij Merhar. V Ljubljani. Tiskarna Katol. Tiskarna. 1902. — Cena: broširano 60 v., kart. 80 v., v platnu 1 K 10 v., eleg. 1 K 80 v. — Isti marjivti gospodje pridružil se jim je še g. A. Orehek, ki so bili lani za velikonočne praznike tako lepo okrasili naš „Vrtec“, so letos posebno knjigo podali naši mladini za pirlje. V prvem delu podaje ta vrla mladinska knjižica šopek nežnih pesmic, katere je zložil izdajatelj sam, ki nam je že dobro znan z imenom Silvin Sardenko. Prepričani smo, da jih bodo dobri otroci nelečitali in zopet čitali, marveč se jih še mnogo naučili na pamet. Pri drugih spisih nam posebno ugaja živahnost in mikavnost, pa to, da se tako blagodejno ozirajo na življenje v naravi. Jako primeren je tudi naslov; želeli bi le še kako lepo cvetko iz cerkvenega življenja, ker na tem polju raste še posebno krasne marjetice. To se vé, da kar najtopleje priporočamo mladini in mladino ljubom te lepe cvetke.

Vprašanja in odgovori.

3. **Zakaj je letos velika noč tako zgodaj?** Velika noč je vsled določila I. cerkvenega zbora v Niceji l. 325 vsako leto prvo nedeljo po spomladnem ščipu. — Spomlad se pr. čne 21. marcija. Vzemi pratiko in poišči prvi ščip, ki pride za tem dnevom, t. j. 24. marcija ob 4. uri 19 min. zjutraj; ta dan pa je ponedeljek, torej je šele nastopna nedelja velikonočna. Izračunaj, kdaj bi moral primeroma biti ščip, ko bi bila velika noč zelo pozno, n. pr. na dan sv. Marka.

4. **Kako naj si pomaga, kdor si hoče hitro in za stalno zapomniti imena 12 apostolov?**

Kdor nima dobrega spomina, si mora poiskati kake primerne opore, da si zapomni

več imen po vrsti. Pri našem vprašanju morda tako-le: *a)* Najprej sta na vrsti prvaka apostolov, sv. Peter in Pavel; *b)* Petrov brat Andrej; *c)* dva druga brata Jakob in Janez; *e)* nadalje po pratiki: 21. dec. Tomaz, I. majnika Jakob in Filip (vrsta obratna!), v avgustu Jernej, v septembru Matej, v oktobru isti dan Simon in Tadej.

Odgonetka zastavic v št. 3:

Gospod.

Prav so uganili! Fatur Slavko, Ivan in Kristina, učenci na Rakeku; Gregorc Jožef, dijak v Novem mestu; Muri Ignacij, Stare Jernej, Zakelj Herman, Kos Konrad, dijaki v Kranju; Praprotnik Nežka v Braslovčah; Kostanjšek Anica v St. Jerneju; Tomše Ana, učenka V. razr. na Dunaju; Chvobath Fr.; Viljan Matejev, dijaka v Kranju; Keršič Cecilija v Podbrezji; Störn Ivanka, Porenta Ivana, Pokorn Mimi, Završnik Tonček, Jane Milčica, Jenko Ivanka, Rani Cilka, učenke V. razr., Žirovnik Hančič, Verdin Petronca in Ribničar Mici, učenke IV. razr. vnanje petrazredne uršulinske šole v Škofji Loki; Kociper L. in Stih Lud., učenca III. razr. v Svetinjah pri Ormožu; učenci in učenke III. razreda v Planini; Viher Maks, nadučiteljica sin v Vuzenici; Tršar Ivanka, učenka III. razreda m. š. pri čč. uršulinkah v Ljubljani; Pušenjak, učenka na Cvenu; Svetina Tonček, Slavo in Frana, učenci v Pliberku; Ropas Milica, učenka v Celfju. Jetenc Marica, Travner Milka, Kavčič Danica, Jager Olga, Anžlovar Mar., Pezdlič Mar., učenke mešč. šole, Dietrich Mar., Jankovič Pepika, učenki ljud. šole pri čč. uršulinkah v Škofji Loki.

Listnica uredništva.

Ratislav: Smo prebrali, pa ni godno za natis. Tudi po vsebini ni za Vrtec. Poprimite se lažjih opisov otroškega življenja. — **Igor O.:** Premalo zanimivo. Enake binškočne nesreče so bile že nebrojnočkrat boljše opisane. Tudi igrokaz ni poraben. Razen zabijanja žeb-ljev ni razvika ne zapletka. — **I. M.:** Naj Vam ne bo žal za tem „pesniškim“ blagom! Vse je šlo skozi rešeto... Zmožni ste pač kaj boljšega. — **Fr.:** Hvala Vam! Vrlo dalje. — **Osaški:** Nekaj prav porabnega, drugo — no saj znate: dan ni dnevu enak. Bog Vas živi!

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.